

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av fyra bodar vid Ingatorp och Bellö kyrkogård

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av fyra bodar vid Ingatorp och Bellö kyrkogård*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:23). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

15 Maj 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:23

Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV FYRA BODAR VID INGATORP OCH BELLÖ KYRKOÅRD - KOMPLETTERING

Uppdragsgivare: Lennart Grandelius, Arkitekt SAR/MSA, Lovisero, Fridkullav 13, 57534 Eksjö

Område: Ingatorps- och Bellöförsamling, Eksjö, Småland. **Prov beteckning:** Ingatorp bod 1&2, Bellö bod 1&2. **Antal borrprover:** 21 st. (+2 dubletter).

Dendrokronologiskt objekt: Kyrkbodar på Ingatorps och Bellös kyrkogårdar.

Information

*Yttersta årsringssekvensen är mycket tätvuxen, vilket kan innebära att några år kan saknas. Detta orsakar en viss osäkerhetsmarginal trots att vankant är angiven i fält och detekterad på laboratoriet.

**Provtagning har i några fall gjorts i samma virke. Vi i den dendrokronologiska analysen har det visat sig att, trots att proverna har kommit från olika virkesdelar så har virket kommit från samma träd.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Provbete kn Ingat bod 1 Virke/träd anges A-G**	Träd slag	Antal år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv -året)	Trädets Egenålder uppskattn
75971	Ingat.B2P1	Tall	101	Sp-73 nära W	1763	1772±4	110-130
75972	Ingat.B2P2	Tall	133	Sp-54, W?	1763	1767±4*	150-170
75973	BellöB2P1	Tall	163	Sp-66, ej W	1551	1554±2	180-200
75974	BellöB2P2	Tall	133	Sp-30, ej W	1534	1550±10	160-190
75975	Ingatorp Stock	Tall	182	Sp-66, ej W	1541	1548±7	220-250
75976	Ingat.B1 A/A	Tall	192	Sp-43, ej W	1204	1219±15	220-250
75977	Ingat.B1 B	Tall	100	Sp-38, ej W	Ej daterad	-	200-250
75978	Ingat.B1 C/A	Tall	153	Sp-36, ej W	1201	1221±20	190-240
75979	BellöB1P1	Tall	84	Sp-55, ej W	Ej daterad	-	100-120
75980	BellöB1P2	Tall	55	Sp-49, W	1754+ca10	1768±4*	70-100
75983	Ingat.B1 A/A	Tall	201	Sp- 49 ej W	1215	1230 ± 15	220-240
75984	Ingat.B1 C/A	Tall	165	Sp-56, ej W	1219	1229 ± 10	180-220
75985	Ingat.B1D/D	Tall	82	Ej Sp	1073	E 1123	140-200
75986	Ingat.B2P1	Tall	86	Sp-53, W	1770	V 1770/71	90-110
75987	Ingat.B2P2	Tall	139	Sp-60, W	1770	V 1770/71	150-170
75988	BellöB2P1	Tall	56	W	Ej daterad	-	110-140
75989	BellöB1P2	Tall	107	Sp-52, ej W	1756	1766±10	120-150
75990	Ingatorp Stock	Tall	180	Sp-76	1540	1547±7	210-240
61050	Ingat B1 E	Tall	50	Sp 12 ej W	Ej daterad	-	100-150
61051	Ingat B1 F	Tall	64	Ej sp	Ej daterad	-	120-190
61052	Ingat B1 G	Tall	41	Ej sp	Ej daterad	-	90-160

Beskrivning av dateringsresultaten

Fällningsåret av virket från Ingatorps kyrkas bod 1 inträffar år **1219-1239**, vilket gör byggnaden till Sveriges äldsta icke kyrkliga byggnad!

Av de daterade proverna med splint, dateras yttersta årsringen från 1201 till 1219. Antalet år i splinten är ganska stor, därför kan en ganska precis datering ges utan att det är någon vankant i något av proverna.

För att ytterligare bekräfta dateringen gjordes en kol-14 analys av de årsringar som täcker 1020-talet i prov 75983. Resultatet bekräftar den dendrokronologiska dateringen. På 95,4% sannolikhet (2 sigma) ges tidsspannet 1020-1210 e kr, vilket således täcker de dendrokronologiskt daterade årsringarna (bilaga 1a+b). Ett prov, 75985, förefaller vara äldre, men denna saknar splint och virket kan vara hårt skrätt in i kärnveden så att fällningsåret kan ligga många år ”efter 1123”. Äldsta bestämda årsringen dateras till 992 e kr!

Bästa korrelationerna gör med lokala kronologier, vilket tyder på att virket är hämtat i närområdet. Båda proverna från den löst liggande stocken, daterar den yttersta årsringen till 1540 respektive 1541, fällningsåret beräknas till **1541-1554**.

Proven från Ingatorp, bod 2 (75971-2 och 75986-7) kan ha samma fällningsår och ursprung. Om träden är avverkade vid ett gemensamt tillfälle är fällningstiden **vinterhalvåret 1770/71**. Växtplatsen bedöms att ligga i närområdet.

Två prover från bod 1 i Bellö församling korsdateras väl mellan varandra fällningsår, **sent 1760-tal**.

Bellö bod 2 är äldre, **mitten av 1550-talet**. Trädens ståndort, från hela Bellömaterialet, är något oklart eftersom det är relativt litet men även här görs bedömningen att, det är sannolikt från närområdet.

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se